

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conversio Magni Avgvstini, Postea Hypponensis Antistitis Maximi

Werner, Ignaz

Lincii, M DC XCII.

Pars II. Veritas Divina, ut fluctuantem Augustini animum determinet, eidem mundi, & gaudiorum ejus vanitatem, & fallacias in tristi Narcisci fato tanquam in speculo exhibet, sicquè eum in sui ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70025](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70025)

PARS II.

Veritas Divina, ut fluctuantem
Augustini animum determinet, eidem
mundi, & gaudiorum ejus vanitatem, & falla-
cias in tristi Narcissi fato tanquam in spe-
culo exhibet, sicquè eum in sui
sequelam pertrahit.

SENTENTIA.

*O Munde immunde tenebras pariens !
quid faceres, si maneres ? quid faceres
dulcis, si amarus alimenta mentiris ? in-
ferm.*

§. I.

Veritas Divina fabulam de Narcisso pro-
ponit, mundanæquè vanitatis falla-
cias explicat.

Veritas Divina.

Quid juvat Oebalios vultu depingere flores.
Pæstanasquè rosas, & canis Lilia cristis.

In-

Inferuisse labris, breve ver populatur odoræ
 Delicias Floræ, quantumque accedit in horas
 Sternitur, & fragili rosa Pæstias interit ævo.
 Sic Charis informi mutatur sæpè Megarâ,
 Typhisphonéque Helenes formosos proluit annos,
 Quisquis es, ambiguarè te malè crede juventæ,
 Quamprimos dū Phœbus equos Gangetide ripâ
 Promovet, ambrosiis Zephyros injūgit habenis
 Et roseas ver molle genas depingit amores;
 Ast ubi defesso Titan Pyroënte recumbit,
 Sæpius arctôâ concretus grandine pennas,
 Prosternit Boreas, & picta roseta genarum,
 Partheniasquè nives, Tyrijsquè corallia labri.
 Et frontis Charites fatali fulminat irâ,
 Eja age Nympharum soboles, dilecte Tonanti,
 Purpureas Narcissè Rosas, & Lilia colli
 Effer; & ambiguam formoso corpore prædam,
 Si potes, illæso defendere prodigus ævo,
 Et puer, & juvenis poteris vix natus amari,
 Pulchraq; florigeræ protendere lustra juventæ.
 Nam mala tempestas oculorum subruit ignes,
 Et male fretus amor proprio se torserat æstu.
 Interea miserande ageris, sequerisquè, putasquè,
 Infelix, te posse sequi, te posse tenere:
 Tequè ita in interitum quæris Narcissus amare,
 Discat posteritas, quo vana cupidine forma.

per

Pertrahat, humanis quantum insit rebus inane:
Quantumquè alliciat. Nihil est sub sole perenne.

Narcissus.

ARdua Parrhasiæ Regina lustra secutus;
Venantùm posui signa, decusque, puer!
Dulce rudimentum, primique trophæa laboris
Protulit è viridi terna Diana thoro,
Et pharetras viridi convalle probavimus antri,
Et sonuit celeri missa sagitta manu.
Narcissus posui doctis venabula dextris,
Me nemo melior retia rara tulit.
Venator, juvenisq; , simul, laus magna juventæ,
Venantùmque simul gloria magna fui.
Nostra sagittiferum vicisset Oriona cuspis.
Ad nostras Pharetras nullus Adonis erat.
Percutiente licèt Cephalo fera multa ruiisset,
At mihi compositus vix levis umbra foret,
Tela Philoctetes non tantâ laude ferebat,
Invidit Pharetris Delia sæpè meis;
Viribus & formâ mea terris gloria crevit,
Postera Narcissum sæcula laude canent,

Veritas Divina.

Postera Narcissi narrabunt sæcula fatum.
Atro

Atrocesquè faces, quibus ignea tela Cupido
 Torfit; & in proprios animavit vulnera vultus;
 Gloria pulvereo succumbet tecta sepulchro,
 Æmula labra rosis, imitantia colla pyropos,
 Et dignos Baccho digitos, & Apolline crines
 Invida fors rapiet, Peplum Narcissè revela;
 Forma dolum mentita tegit: quæ ludit in auro
 Cæsaries, radiisque humeros pretiosa flagellat,
 Tristia, quæ juvenem rapiant, tibi retia fient,
 Et rosa, quæ Tyrio jam pingit murice malas,
 Verbera spinarum, conjuratosquè dolores
 Non uno hoste dabit; formoso sæpè sub horto
 Hydrg adest, quæ pulchra stetit crystallꝫ aquarū,
 Anguis Agenoridae prostravit callidus arma,
 Nubila Phœbeos propellit ab æthere currus
 Cynthia, hyperboreæ tormenta Favonius iræ
 Sustinet invitus, quid formâ pellice frontem
 Comis, & incerto præsumis vivere Phœbo?
 Si fors forma dies Phœnicis vivere possit,
 Et stabiles sine morte rosas promittere malis;
 Aut duraturis vultus incingere flammis.
 Quælibet hora latro, Melibæū subtrahet ostrū;
 Mutatisquè rosis vives deforme cadaver.

Narcissus.

Vivimus, & faciles indulgent sidera soles,
 Vivimus, & niveos fors vehit alma dies.

En

En nostra in votum fera plurima spicula sensit
 Narcissus juvenum gloria prima manet :
 Cum finit Ambrosius formosa jugalibus ætas ;
 Sors favet , & felix purpurat aura ratem.
 Aurea Narcissum comit clementia cœli
 Meque fovet roseo Gratia terna sinu.
 Non sic dilectum Cythereia fovit Adonim,
 Non tibi sic Cephalus vixit amatus Eos.
 Non sic totalem Ganymedes raptus in æthram,
 Supremi meritis culmen amoris erat.
 Me polus æterno sibi fœdere junxit amoris,
 Me mare , me tellus , me Deus omnis amat.
 Nunquam florigeri decrescet Lucifer ævi,
 Nullaque falx frontis picta rosata metet ;
 Plurima bisseño volvetur purpura signo
 Solis , at in nostrum non erit illa dolum.
 Non erit , hostili qui vultum vulnere perdet ;
 Qui collo demet lilia , nullus erit.
 Auribus insonuit quæ grato Nympha susurro ?
 Pectus anhelanti cedo levare siti.

Veritas Divina.

INterea virides venando transilit annos,
 Et teretes doctus nervo misisse sagittas ;
 Tela fatigato multas commiserat arcu :
 Otia nervus agat , virides , ait , ibo per umbras ,

C

Qua

Quà celer æstivos ramus compescuit ignes,
 Non procul in tacitis vocalis vallibus Echo
 Garrula Nympha latet, vocēq; per aëra reddit:
 Hinc ubi frondosū recubat Narcissus in antrum,
 Cui fuit in tenera damnosa superbia forma,
 Se laudat, vultusquē suos, floresque, genarum
 Labrorumquē, rosas, niveiquē sacraria colli.
 Fons erat illimis nitidis argenteus undis,
 Quem neq; pastores, neq; pastæ in mōte capellæ
 Contigerāt, aliudvé pecus, quem nulla volueris,
 Nec fera turbârat, nec lapsus ab arbore ramus:
 Gramen erat circà, quod proximꝰ humor alebat
 Sylvaque sole locum passura tepescere nullo.
 Hic tener herbooso juvenis procumbit in antro;
 Quem studiū pharetræ, missumq; per aëra ferrū
 Arcadici per aperta jugi distraxit, & altas
 Incinxisse dedit sylvarum retibus umbras.
 Ille sitim sedare cupit, sed nulla levare
 Lympha sitim potuit: tantos sitis ivit in ignes.
 Ut bibat, & liquidam crystallū admoverit ori,
 Amplius ille tamen sitientia pectora sensit;
 Se sitit. Ah! nullus vivet Narcissus ab undis.
 Non est rosarum sæculum;
 Narcisse, flos fatiscit:
 Idemque dat cunabula,
 Idemque Sol sepulchrum.

Nar-

Narcisse; quid fugacibus
 Formam reponis horis?
 Æstas juventæ floridæ
 Deforme fit cadaver,
 Narcisse, vultus purpuram
 Palloris umbra sternet,
 Narcisse, forma præterit,
 Ne crede frontis ostro.

Narcissus.

Quid video? quântis surgunt mea gaudia votis!
 Te video, ô animi multa volupta mei!
 Felices nimium riuos vos dixero fontes,
 Qualis imago tuas fons latet inter aquas?
 Qualis imago latet? iuvat aspexisse latentem,
 Non hominis, fuit hæc forma nitorque Dei,
 Non opus immodico formam describere plectro?
 Quod placet, hinc video; qualis imago latet!
 Quam nitidos vertex placidè sinuatur in orbis!
 Quam comit niveas prima pruina manus!
 Labra rosas, & colla nives, frons Lilia floret,
 Crine nitet Phœbus, Gratia terna genis.

Veritas Divina.

Ille tamen vitreæ populatur imaginis æstum,
 Sequæ cupit; probat ipse suos Narcissus amores;

Ipseque quē petit, est, simul urit, & ardet eodem
 Flamine, & in proprijs infelix carpitur umbris,
 Quot gemitus, quot ducta trahit suspiria corde!
 In modicas quoties visum captantia collum
 Brachia mergit aquas; nec se deprendit in illis:
 Quid facis infelix? quantus te perdidit error!
 Quod sub fonte vides, ipse es: credisne latere
 Fonte tui flammam, & semina prima caloris:
 Quod petis, est nunquā, tecum venitq; manetq;
 Umbra, repercussis fontis quæ fluctibus exit.
 Nil habet ista tui: potes hac discedere ripā;
 Tecum discedet fontis fallacis imago:
 Te remanēte manet, fugiet fugiente: quid undis
 Confidis, Narcisse miser? te diligis ipsum.
 Ignis es, & fomes, quid amas? & amaris in uno?
 Ille tamen fixus; viridique cupedine fontis
 Damnatus Nemefin miserando vulnere portat.

Narcisse viridis juventæ gloria
 Cessa miser te amare.
 Hic nulla generat amor solatia,
 Nec opem potes sperare.
 Jam vindex Nemesis flammam ulciscitur,
 Narcissus medijs in undis uritur:
 Imago corporis, quod cernis, ipse es,
 Quid votis astra fatigas?

Quem

Quem amas tecum est, quem quæris, possides;
 Quid ultra fontem incufas?
 Te ipsum diligis, simul diligeris,
 Hic nullum corpus est, umbram insequeris;
 Narcisse desine absentem quærere,
 Præsentem habes amatum.
 Fallaci undulæ noli confidere,
 Te ipsum habes ingratum,
 Vertêris in florem, hoc amor poterit,
 Vbi vitam juvenis amando tulerit.

Narcissus.

OLiquor! O viridis gemantia gramina ripæ!
 O Nemora erroris nescia lustra mei!
 Ecquis jo sylvæ! me usquam crudelius arsit?
 Me peto, & in vestris me peto captus aquis.
 Me video, placeoque mihi, miser ardeo in undis,
 Quamque levare solet, me premit unda siti.
 Heu sitis infelix! nullâ reparabilis undâ.
 En sitio, & mediis Tantalus uror aquis
 Quod placet, inveni; quod amo, non stringere
 (possum,
 Sic fugio, quod amo; non amo sic, quod amo.
 Quodq; magis doleã, non nos aut separat orbis.
 Non mare, vel rigidis moenia clausa viris,

C ;

Exi-

Exiguâ prohibemur aquâ : petit ipse petentem,
 Meque peto visus, meque petitus amo.
 Ah nimium dilecte veni, fac desere fontem!
 Usque miser riguo condite fonte lateres?
 Quin venis & tanti tormentum subruis æstus,
 Te video, ah rigui desere fontis aquas!
 Te video, quoties porrexi brachia collo,
 Ille quoque ex undis brachia stricta dedit,
 Cùm risi, arrisit, nutu quoque signa remisit:
 Me lacrymante suas sparserat imbre genas.
 Verba dedit nostras imitantia verba querelas:
 Me voluit, nobis proximus ore fuit.
 Sic totus similis me totum finxerat ore,
 Illi ego, & ille mihi totus in ore fuit.

Veritas Divina.

EN! quantum luget? tangunt suspiria Divos,
 Pallet, ut opposito pallefcit Cynthia Phoebo.
 Quasque rosas tulerat niveo discrimine mixtas,
 Perdidit; & tristi malas velamine textit.
 Labitur; & tecto paulatim carpitur igne.
 Et neque jam color est, mixto candore rubori,
 Nec vigor, aut vires, & quæ modò visa placebant,
 Nec corp⁹ remâct, quodâ quod amaverat Ecnor.
 Scilicet infans Narcissum perdidit æstus,

Quæ-

Quæque per aënosam poterant durare senectam
 Tempora; protrito sternuntur flore juventæ;
 Nō aliter, quàm prima suos cedr9 æthere ramos
 Sustulit, & virides diffundit frondibus umbras.
 Illa viret, longosque solet promittere soles,
 Nec gelidas timuisse hyemes, glacièq; minaces
 Vrsarum bijugos, tempestatumque procellas,
 Cùm subito infestum deduxit Oriona Caurus,
 Grandinibusque tumens Arcturus fulminat iras;
 Tum strata cecidère comæ, crispata virore
 Brachia sylvarum nudatis frondibus adstant:
 Sic niveæ cervicis honos, commissaque soli
 Cæsaries rigida sternentur funere mortis,
 Obductasque faces tristis caligine lethi,
 Nubila Narcissi dirumpit gratia amoris.

Narcisse monita noli contemnere,
 Est tempus tandem sapere.
 Perire non vis? desine quærere,
 Te vana ludit umbra.
 Recede, quid fallacibus
 Narcisse credis undis?
 Te cupis ab æstu proprij
 Narcisse captus oris.
 Tua forma fonte condita est,
 Tua forma te sagittat.

Narcissus.

Agnosco, miser ipse mei deludor amore,
 Uror amore mei, me meus ignis habet.
 Quod cupio; mecum est presens, me quaero sub undis
 Quaero miser; teneo, quod tenuisse velim.
 Binus, & unus ero, nam sentio damna duorum,
 Me volo ut absentem, me tamen ipse fero.
 Sum, qui amo, praesentes rapiunt praecordia flammae,
 Sum, qui amor, in fontis me peto lusus aquis.
 O, utinam nostro secedere corpore possim!
 O utinam quod amo, posset abesse procul.
 Sed frustra est, aestus superat nimis aestuat ardor,
 Tu quem vicisti, me simul unda cape.

Veritas Divina.

Miserande juvenis, proprius
 Te vulneravit ardor:
 Es praeda proprii vulneris,
 Es ipsa praeda cordis.
 Te diligis; te vitreo
 Sub fonte nunc anhelas:
 Narcisse cessa quaerere;
 Quis vivat his sub undis?
 Es ipse, quem fugacibus
 Sub fluctibus laceffis,

Quies-

Quiesce: proprii corporis
 Narcissè perduellis
 Homicida factus, pectoris
 Et proditor quiesce.

HOc habet, extremo pēfantur fulmine soles,
 Gaudia formoso quōdam resonantia vultu
 Ruga senilis arat. Murex | pallore notatur;
 Spem dolor immiti mortis caligine damnat:
 Hoc habet in formam peccat crudelior hora!
 En cadit, Oebalios qui vicit murice flores,
 Qui candore nives antēiret, plausibus ostrum,
 Corpus vile jacet: tempestas squalida malas
 Stravit, & ex sanguis subjunxit tempora brumæ,
 Qua quondam placidi steterat clementia veris;
 Quàm levis aura fuit! Zephyri incōstantior aurâ
 Forma fluit, dum Flora rosas promiserat ori
 Lilia nata cadunt, nigrâ ferrugine florum
 Purpureos vultus inimicus sopiit Eurus.
 Et cinis, & murex vix passu dissidet uno,
 Quàm breve prostravit formosum Nerea fulmē;
 Quàm brevis unda rapit dilectos Hercule vultu;
 Quàm brevis ira premit dilectū cypridi Adonim
 Tam breve prostravit Narcissi gaudia fulmen,
 Tam brevis unda rapit dilectos pectoris ignes,
 Tam brevis ira premit Narcissi morte triūphos

Forma brevis Zephyrus pernicibus avolat alis;
 Flebile momentum fugientibus interit horis.
 De Zephyro Boreas tumidis Aquilonibus urget,
 Delicias frontis, sternitque roseta genarum.
 Hoc tandē superest: vernam Libitina juventam,
 Sternit in extremū violis inimica sepulchrum:
 Fide genis, quas Flora rosis, quas murice Pallas
 Cingit, & in menses formosa theatra labrorum
 Profer in exsangues mox discessure figuras;
 Flamma ferox juvenem crudeli fulminat igne,
 Quoq; magis tener est, tenerisq; rubescit ab aënis;
 Hoc citius rapida Narcissus pabula flammæ
 Ipse dedit, ceciditque sui flos primus amoris.
 O amor! immitem vestitus corde dolorem
 Fronte rosas, sed corde vepres, & mille dolorum
 Vulnera sopitis quamvis meditâre procellis:
 Ore rubes, palles animo, mendacia centum
 Uno corde geris; mendax Euripe valebis.
 O Juvenis! juvenis! nimum ne crede colori!
 Flebile formosum prostravit Alexida fatum
 Narcissique rosas fatalis flamma resolvit.
 Flamma ferox, puer esca fuit; pretiosa juventus
 Temporis esca fuit: Narcissum fiete Napeæ!

Tuque

Tuque parens florum , cui centum tempora
fertis

Compta virent , Zephyritis ades : deponere ro-
farum

Gaudia , & atratam tibi selige squalida taxum.

Narcissus cecidit redeuntis gloria veris.

Cernite , mortales , fallax hoc sine coronat

Mundus amatores , sic pensat gaudia luctu.

§. II.

§. II.

Veritas Divina in documentum posteris, quanta sit vanitas eorum omnium, quem Mundus amat, & insequitur; Narcisso e-mortuo epitaphium erigit.

SENTENTIA.

Vae Mundi amatoribus, tenebras vident, tenebras diligunt, tenebras approbant, de tenebris euntes in tenebras; cadunt apertis oculis, & descendunt in infernum viventes. In Soliloquiis.

Momento transit purpura rosarum,
 Vix nascitur, stipatur vi Spinarum,
 Crudele momentum floris venustas
 Regnat in hortis celeres calendas,
 Vix nata, jam cadit, dum nascitur;
 Jam sternitur:
 Non durat sæculum.

Narcisso formam rapuit momentum,
 Fatale fit formosa frons figmentum.
 Ne crede fronti, purpura pallorem,
 Crudelem amor induet dolorem,
 Si potes, recede, dum tempus est,
 Ah! steriles calores
 desere.

Cur-

Flammæ Narcissi brevis amoris
 Crudeli stravit fulmine doloris,
 Fusore pari se amat, se odit.
 Errore pari se quærit, se fugit:
 Sic amor; & dolor cor lancinant,
 Spem vulnerant,
 Nec vota fatiant.

Crudelis forma perdidit Narcissum,
 Brevissima voluptas fert cupressum,
 Fons fit sepulchrum lugubre flammarum,
 Breve ver carpit muricem rosarum.
 Amoris rebellis fax cæruleum
 Sub tumulum
 Narcissum fulminat.

Non unda flammæ sopiet amoris
 Fortissima arcani vî tortoris
 In undis ardet pectoris Tyrannus,
 Pacem recusat proditor arcanus.
 Sic pugnat, ut vincat,
 Sic spoliat, ut auferat
 cordis victoriam.

